

Aktualizacja dokumentu „Analiza ex ante możliwości realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021-2027”

Przedmiotem zamówienia jest aktualizacja dokumentu „ Analiza ex ante możliwości realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021-2027” przygotowanego na zlecenie Instytucji Zarządzającej we wrześniu 2020 r. w zakresie:

1. zasadności i możliwości wdrażania instrumentów kapitałowych KOFFI i CVC w modelu z pomocą publiczną, uwzględniającym zróżnicowane traktowanie inwestorów (z asymetrią zysku i/lub straty);
2. zasadności i możliwości uzupełnienia instrumentu gwarancyjnego o dopłaty do kapitału kredytów inwestycyjnych.

Uzasadnienie aktualizacji analizy ex-ante

„Analiza ex ante możliwości realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021-2027” została przygotowana na zlecenie Instytucji Zarządzającej Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014 – 2020 we wrześniu 2020 r. Dokument ten zawiera rekomendacje dotyczące wdrażania instrumentów finansowych w programie na okres programowania 2021 – 2027 (będzie to program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki, FENG). Opierał się on na analizach przeprowadzonych przez Wykonawcę w zasadniczo innym otoczeniu gospodarczym niż obecnie (aktualnie występują znacząco wyższe stopy procentowe wpływające na zdolność kredytową przedsiębiorstw, koszt uzyskania kredytów bankowych, większy jest poziom niepewności na rynkach finansowych w związku z agresją Rosji na Ukrainę i związanych z tym sankcjach odwetowych podjętych przez Polskę i inne kraje, występuje znaczący wzrost cen energii, co wpływa negatywnie na koszty prowadzenia działalności gospodarczej, a także na decyzje inwestycyjne przedsiębiorców).

Ponadto, w dniu 24 czerwca 2021 r. opublikowane zostało Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, które wprowadza nowe możliwości w zakresie łączenia wsparcia w formie instrumentu finansowego oraz dotacji w ramach jednej operacji. Zgodnie z art. 58 (5) rozporządzenia *instrumenty finansowe mogą być łączone ze wsparciem programu w formie dotacji w ramach pojedynczej operacji instrumentu finansowego, w ramach jednej umowy o finansowaniu, w przypadku gdy obie różne od siebie formy wsparcia są oferowane przez podmiot wdrażający instrument finansowy. W takim przypadku przepisy mające zastosowanie do instrumentów finansowych mają zastosowanie do tej pojedynczej operacji instrumentu finansowego. Wsparcie programu w formie dotacji musi być bezpośrednio związane ze wsparciem z instrumentu finansowego i niezbędne dla danego instrumentu finansowego i nie może przekraczać wartości inwestycji wspieranych przez produkt finansowy.*

Powyższe okoliczności powodują konieczność aktualizacji analizy ex-ante we wskazanych obszarach.

Aktualizacja zapisów analizy ex-ante w zakresie instrumentów kapitałowych

W części dotyczącej rekomendacji w zakresie instrumentów kapitałowych Wykonawca dokona oceny zasadności i możliwości wdrażania instrumentów kapitałowych KOFFI i CVC w modelu z pomocą publiczną, uwzględniającym zróżnicowane traktowanie inwestorów oraz przedstawi rekomendacje w tym zakresie.

Obecnie, w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014 – 2020, instrumenty KOFFI oraz CVC są instrumentami wdrażanymi w modelu bez pomocy publicznej, tj. inwestor publiczny oraz inwestorzy prywatni traktowani są równorzędnie (*pari-passu*). „Analiza ex ante możliwości realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021-2027” zawiera rekomendację, aby w programie na lata 2021-2027 ten model był kontynuowany, a więc aby instrumenty KOFFI i CVC nadal zapewniały równorzędne traktowanie inwestorów, a pomoc publiczna nie występowała na żadnym poziomie wdrażania.

Alternatywą dla modelu bez pomocy publicznej jest wdrażanie instrumentów kapitałowych z pomocą publiczną udzielaną na podstawie art. 21 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Instrumenty kapitałowe mogą mieć różne asymetryczne cechy, zapewniając zróżnicowane traktowanie inwestorów, ponieważ niektórzy z nich mogą uczestniczyć w większej części ryzyka lub zysku niż inni. Aby ograniczyć ryzyko dla inwestorów prywatnych, instrument finansowy może zapewniać zabezpieczenie związane ze wzrostem (inwestor publiczny rezygnuje z części zysku) lub zabezpieczenie przed częścią strat (ograniczające straty dla inwestora prywatnego) bądź połączenie obu tych rozwiązań.

Od Wykonawcy oczekuje się w szczególności:

1. dokonania analizy obecnego stanu wdrażaniu instrumentu KOFFI (poddziałanie 3.1.4 POIR) oraz CVC (poddziałanie 1.3.2 POIR);
2. przeprowadzenia konsultacji z przedstawicielem Instytucji Zarządzającej FENG, przedstawicielem PFR Ventures sp. z o.o. oraz uczestnikami rynku Venture Capital (fundusze VC);
3. oceny zasadności i możliwości wdrażania instrumentów kapitałowych KOFFI i CVC w modelu z pomocą publiczną w instrumencie KOFFI i CVC jako uzupełnienie dokumentu *„Analiza ex ante możliwości realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021-2027”*

Aktualizacja zapisów analizy ex-ante w zakresie instrumentów gwarancyjnych

Analizy rynku kredytowego dokonywane przez Narodowy Bank Polski wskazują na trend zaostrzania polityki kredytowej banków wobec przedsiębiorstw, a także na istotny spadek popytu na kredyty (szczególnie długoterminowe). Instrumenty gwarancyjne finansowane ze środków publicznych mają na celu wsparcie przedsiębiorstw w dostępie do kredytów bankowych poprzez zapewnienie niezbędnego zabezpieczenia kredytowego.

„Analiza ex ante możliwości realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021-2027” zawiera rekomendację dotyczącą kontynuacji w okresie 2021-2027 wdrażania Funduszu Gwarancyjnego wdrażanego w ramach POIR. W programie FENG, podobnie jak w POIR, instrument ten powinien być uzupełniony o dodatkowe wsparcie w postaci dopłat do oprocentowania kredytów. W związku z wejściem w życie rozporządzenia 2021/1060 (w tym zapisów dotyczących możliwości łączenia wsparcia w formie instrumentów finansowych i dotacji w ramach jednej operacji) oraz zmieniającym się otoczeniu gospodarczym, w jakim działają polskie przedsiębiorstwa, zasadna jest aktualizacja zapisów analizy ex-ante o rekomendacje dotyczące możliwości poszerzenia oferty instrumentów gwarancyjnych o dopłaty do kapitału w przypadku kredytów inwestycyjnych.

Od Wykonawcy oczekuje się w szczególności:

1. przeprowadzenia konsultacji z przedstawicielem Instytucji Zarządzającej FENG, przedstawicielem Banku Gospodarstwa Krajowego oraz przedstawicielami sektora bankowego;
2. oceny zasadności i możliwości uzupełnienia instrumentu gwarancyjnego o dopłaty do kapitału kredytów inwestycyjnych jako uzupełnienie dokumentu „Analiza ex ante możliwości realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021-2027”